

TÁJÉKOZTATÓ A JÓ ÜZLETI HÍRNÉV MEGÍTÉLÉSÉNEK SZEMPONTRENDSZERÉRŐL ÉS ANNAK GYAKORLATI ALKALMAZÁSÁRÓL

I. Bevezető

A felügyelt intézmények biztonságos működéséhez – a pénzügyi közvetítőrendszer részét képező szervezetekre vonatkozó ágazati törvényekben rögzített prudenciális és egyéb szabályok betartása mellett – szükséges, hogy megfelelő jó üzleti hírnévvel, illetve (a biztosítási törvény fogalomhasználata szerint) szakmai alkalmassággal és üzleti megbízhatósággal (a jelen tájékoztatóban együttesen: **Jó Üzleti Hírnévvel**) rendelkező vezetők irányítsák azokat, illetve a tulajdonosaik olyan személyek legyenek, akik nem veszélyeztetik azok megbízható, körültekintő, prudens működését. A Magyar Nemzeti Bank (**MNB**) a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos – a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (**MNBtv.**) 4. § (9) bekezdésében meghatározott – feladatkörében hozott több döntésével megerősítette, hogy az egyes intézmények körültekintő és megbízható irányítása körében a személyi feltételek megfelelő teljesítése kiemelkedő jelentőséggel bír.

Az MNB a felügyeleti engedélyezési hatáskörének gyakorlása során, a pénzügyi közvetítőrendszer egésze vonatkozásában betöltött szűrő funkciója, ún. „kapuőri” feladatainak teljesítése céljából kiemelt fontosságúnak tartja a személyi feltételként jogszabályban előírt jó üzleti hírnév meglétét. Ennek hiánya megakadályozhatja az engedély kiadását vagy a nyilvántartásba vételt, illetve engedéllyel rendelkező intézmény (személy) esetén az engedélyezési feltétel hiányaként értékelhető.

Tekintettel arra is, hogy az MNB céljai közé tartozik a piaci szereplők jogkövető magatartásának elősegítése, a jelen tájékoztató egyrészt összefoglalja a Jó Üzleti Hírnév értékelése során vizsgált legfontosabb szempontokat, másrészt jogesetek bemutatásával vázolja az MNB eddigi gyakorlatát, amely figyelembe veszi többek között a vonatkozó nemzetközi előírásokat és iránymutatásokat is.¹

II. Jó Üzleti Hírnév általános fogalma

A Jó Üzleti Hírnév az egyes ágazati jogszabályok hatálya alá tartozó felügyelt intézmények irányítására vagy tulajdonlására való alkalmasságát igazoló feltételek összessége, szakmai alkalmassági, megbízhatósági és nem utolsósorban egyes, szakmai tevékenységhez köthető erkölcsi követelményeket magába foglaló kategória.

A felügyelt intézményeket irányító és tulajdonló személyek esetében a Jó Üzleti Hírnév jogszabályi követelménye mindenekelőtt azt jelenti, hogy e személyek minden tekintetben – szakmai tevékenységükhöz köthető erkölcsi viszonylatban is – legyenek kifogástalanok, reputációjuk legyen kikezdzhetetlen, szakmai szempontból legyenek alkalmasak az adott tulajdonosi irányítási, illetve vezetői és egyéb feladatok megfelelő szintű ellátására, és mindemellett üzleti szempontból is minősüljenek megbízhatónak.

A Jó Üzleti Hírnév az ágazati jogszabályokban meghatározott objektív kritériumok összességén túlmutató fogalom. A Jó Üzleti Hírnév értékelésénél e feltételeken túl figyelembe kell venni valamennyi, az adott személlyel kapcsolatban felmerülő releváns körülményt és azokat esetről esetre mérlegelve, az információkat összességében kell megítélni. A mérlegelést igénylő szempontok esetében az MNB mindig vizsgálja, hogy azok miként befolyásolhatják az adott személy Jó Üzleti Hírnévét, az adott tisztségre vagy tulajdonosi pozícióra való alkalmasságát és megbízhatóságát.

A pénz-, tőke-, és biztosítási ágazati törvények mind a fogalmi meghatározások, mind a Jó Üzleti Hírnév meglétének bizonyítása vonatkozásában tág kereteket szabnak. Az MNB joggyakorlata során e kereteket olyan tartalommal kívánja

¹ Pl. az Európai Bankhatóság iránymutatása a vezető testület tagok és a kulcsfontosságú feladatot ellátó személyek alkalmasságának értékeléséről, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatási nyugdíj-hatóságnak az irányítási rendszerre vonatkozó iránymutatásai, valamint a Bizottság 2014. október 10-i (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló rendelete a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II) kiegészítéséről.

megtölteni, mely eligazodásként szolgálhat a tekintetben, hogy a vezető állású és egyéb érintett személyek, valamint a befolyásoló részesedéssel/minősített befolyással rendelkező tagok esetében mi az a minimális elvárás, amely velük szemben e tárgykörben megfogalmazható.

III. A Jó Üzleti Hírnév vizsgálatának jogalapja és az érintett személyi kör

Általánosságban elmondható, hogy a Jó Üzleti Hírnév meglétének vizsgálatára elsődlegesen a vezető állású személyek és a tevékenység folytatásában közreműködő egyes egyéb vezetők megválasztása, a befolyásoló részesedésszerzés/minősített befolyásszerzés és a felügyelt intézmények alapítása, illetve működése engedélyezése keretében kerül sor. Azonban Jó Üzleti Hírnévvel az adott személynek folyamatosan rendelkeznie kell, ezért minden, újraértékelést szükségessé tévő esemény (pl. vezető állású személy ismételt kinevezése, vagy új körülmények felmerülése egy a tisztséget betöltő személyhez kapcsolódóan) esetén az őt foglalkoztató intézménynek és az MNB-nek is újra kell értékelnie az adott személy alkalmasságát.

Releváns törvények és egyéb jogszabályok e tárgykörben

- a) a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény,
- b) a foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény,
- c) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény,
- d) az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény,
- e) a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény,
- f) a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény,
- g) a bizalmi vagyonkezelőkről és tevékenységük szabályairól szóló 2014. évi XV. törvény²,
- h) nemzeti otthonteremtési közösségekről szóló 2016. évi XV. törvény
- i) a büntügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a büntügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény
- j) az európai közösségi finanszírozási üzleti szolgáltatókról, valamint az (EU) 2017/1129 rendelet és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló az Európai Parlament és a Tanács 2020. október 7-i (EU) 2020/1503 rendelete
- k) az európai parlament és tanács 2023. május 31-i (EU) 2023/1114 rendelete a kriptoeszközök piacairól, valamint az 1093/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet, továbbá a 2013/36/EU és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról

Az egyes ágazati törvények ágazat- és intézményspecifikusan határozzák meg a vezető állású és egyéb érintett személyek körét, amely az intézmény méretével és összetettségével változhat. Az egyes vezető pozíciók betöltése során – a tisztség természeténél fogva – az ágazati jogszabályok természetes személyekre írják elő a Jó Üzleti Hírnév igazolásának követelményét.

Vezetők és befolyásoló részesedést/minősített befolyást szerző természetes személyek esetén a Jó Üzleti Hírnév kritériumainak megítélésekor a jelölt személyének, szakmai múltjának vizsgálata kerül középpontba.

Befolyásoló részesedésszerzés/minősített befolyásszerzés esetében azonban jogi személyek is lehetnek kérelmezők, ezek a személyek az ágazati előírások szerint szintén kötelesek megfelelni a Jó Üzleti Hírnév követelményének. A Jó Üzleti Hírnév követelményének való megfelelést az MNB nem kizárólag a befolyásoló részesedésszerzés/minősített befolyásszerzés engedélyezését kérelmező nem természetes személy esetében, hanem annak tulajdonosa és vezető tisztségviselői vonatkozásában is vizsgálhatja az engedélyezési eljárás során. Ezek a személyek ugyanis – bár közvetlenül jelennek meg az eljárásban – a kérelmezőn keresztül befolyással lehetnek az adott intézmény működésére. Nem természetes személy befolyásoló részesedésszerzése/minősített befolyásszerzése esetén tipikusan szervezete, üzleti kapcsolatai és tevékenysége állnak a vizsgáldóság középpontjában.

IV. A Jó Üzleti Hírnév igazolása

A Jó Üzleti Hírnév vizsgálata során az MNB az okiratokat, egyéb dokumentumokat egyenként és összességükben értékeli, figyelembe veszi a nyilvánosan elérhető, valamint azokat az információkat is, amelyekről hivatalból tudomása van, továbbá a Jó Üzleti Hírnév meglétének megállapítása érdekében az illetékes külföldi hatóságot közvetlenül

² Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy az üzletszerű bizalmi vagyonkezelési tevékenységet végző bizalmi vagyonkezelő vállalkozások nem felügyelt intézmények, de az ágazati törvényekben foglaltakhoz hasonlóan bizonyos személyek esetében a Jó Üzleti Hírnév igazolása előírás.

megkeresheti.

A Jó Üzleti Hírnév meglétét alátámasztó tényeket a kérelmezőnek kell bizonyítania. Ennek során az igazoló dokumentumokat megválaszthatja, azonban az MNB egyéb, pontosan meghatározott, a Jó Üzleti Hírnév fennállását tanúsító iratok benyújtását írhatja elő.

A vonatkozó jogszabályi előírások tehát tág kereteket biztosítanak a Jó Üzleti Hírnév igazolása során felhasználható eszközök körével kapcsolatban. Az MNB elsősorban a következőkben felsorolt dokumentumok benyújtását várja el a Jó Üzleti Hírnév igazolása során. A kérelmező ugyanakkor más módon (pl. munkahelyi referenciákkal) is igazolhatja, hogy Jó Üzleti Hírnévvel rendelkezik.

1. *Kérdőív*

Az MNB honlapjáról az ERA rendszerben közzétett kérdőív (**Kérdőív**)³ azokat a legfontosabb – a jelölt üzleti kapcsolatrendszerével, előéletével, képzettségével kapcsolatos – adatokat (így például az egyes korábbi tisztségek, munkahelyek felsorolását és az azokkal kapcsolatos változások indokait, a jelölt tulajdonosi kapcsolatait) tartalmazza, amelyek kiemelt jelentőséggel bírhatnak a Jó Üzleti Hírnév értékelése körében.

2. *Bővített tartalmú erkölcsi bizonyítvány*

A jelölt tekintetében benyújtandó hatósági erkölcsi bizonyítványnak – az egyes ágazati törvényekben meghatározott adatkörökön túlmenően – arra is ki kell térnie, hogy az adott személy nem áll a közügyektől, illetve foglalkozástól való eltiltás hatálya alatt. E két büntetés alkalmazása ugyanis olyan körülményre utalhat, amely kétséggé teheti a jelölt üzleti megbízhatósága fennállását.

V. A Jó Üzleti Hírnév értékelésével kapcsolatos egyes szempontok

Amennyiben a jelölt Jó Üzleti Hírnevével kapcsolatban kétely merül fel, értékelni kell, hogy ez hogyan befolyásolja vagy befolyásolhatja az adott személy alkalmasságát. A Jó Üzleti Hírnév meglétének megítélése során az MNB több szempontot vehet és vesz figyelembe, és a Jó Üzleti Hírnév vizsgálata nem korlátozódik az egyes ágazati törvényekben több esetben nevesített olyan – ún. abszolút kizáró – okokra, amelyek esetén a jogszabály előírása alapján nem lehetséges a Jó Üzleti Hírnév meglétének megállapítása. Ezek mellett az MNB egyéb, taxatív jelleggel nem meghatározható körülmények vizsgálata alapján is megállapíthatja a Jó Üzleti Hírnév bizonyításának sikertelenségét.

A továbbiakban példálózó jelleggel bemutatásra kerülnek azok a legfontosabb szempontok, amelyek vizsgálatára, mérlegelésére sor kerülhet a Jó Üzleti Hírnév értékelése során.

1. *A jelölt szakmai előélete*

A szakmai előélet értékelése körében jelentőséggel bírhat a jelölt korábbi munkahelyein, az általa betöltött tisztségek, vezetői pozíciók ellátása során kifejtett magatartás. A Jó Üzleti Hírnév körében értékelendő, ha olyan körülmények jutnak az MNB tudomására, amelyek a vezetői feladatok megfelelő szintű és befolyásmentes ellátásával kapcsolatos aggályokra utalnak. Ilyenek lehetnek többek között a jelölt korábbi munkaviszonyának – így különösen esetleges vezető állású munkavállalói munkaviszonyának – rendkívüli vagy azonnali hatályú felmondással történő megszüntetése és annak okai, a jelölt tulajdonában vagy vezetése alatt álló gazdasági társaságokkal szembeni fizetésektelenségi eljárások, stb.

2. *A büntetőeljárás ténye, bővített tartalmú erkölcsi bizonyítványban foglalt információk*

A jelölttel szembeni korábbi vagy folyamatban lévő büntetőeljárás befolyásolhatja a Jó Üzleti Hírnév megítélését, ideértve az olyan bűncselekményekkel összefüggő eljárásokat is, amelyeket az alkalmazandó ágazati törvény kifejezetten nem nevesít. Szintén fontos információ lehet a bővített tartalmú erkölcsi bizonyítványban szereplő esetlegesen alkalmazott büntetés(ek) ténye.

Az MNB nem önmagában a büntetőjogi minősítést vizsgálja, hanem az alapul szolgáló magatartást értékeli a jelölt alkalmasságának megítélése szempontjából. Fontos, hogy a vizsgált magatartás olyan jogviszonyokat sértett-e, amelyek a felügyelt intézmény prudens irányítása, vezetése szempontjából is jelentőséggel bírnak. Ezen túlmenően jelentősége lehet az elkövetési magatartás egyéb aspektusainak is, így pl. a felróhatóságnak, az elkövetési módnak, a

³ Elérhetőség: <https://era.mnb.hu/ERA.WEB/PublicServices/Current?code=eraformanyomtatvány>

rendszerességnek.

3. *Az MNB vagy más hatóságok, külföldi felügyeletek által hozott döntések*

A jelölt Jó Üzleti Hírnevével kapcsolatban jelentőséggel bírnak a korábbi felügyeleti intézkedések (ideértve különösen – de nem kizárólag – a személyi bírságot, személyes felelősséget megállapító határozatokat, a piacfelügyeleti eljárásban hozott szankciókat), a külföldi társfelügyeletek megállapításai és információi, továbbá a bíróságok, adó- és más hatóságok, kamarák döntései.

Az MNB figyelembe veheti, ha a jelölt olyan intézménnyel állt jogviszonyban, amellyel szemben a felügyeleti hatóság a jelölt feladatkörével összefüggő körülmény miatt intézkedést alkalmazott, illetve amely felügyeleti engedélyét szankciós jelleggel visszavonta. Ilyen esetben szükséges lehet annak vizsgálata, hogy a jelöltnek az adott beosztásban ellátott tevékenysége hozzájárulhatott-e az intézkedéssel érintett tényállás kialakulásához. A Jó Üzleti Hírnév meglétét valamely jogellenes cselekmény egyszeri elkövetése is befolyásolhatja, e körben nem szükséges tehát a rendszeresség megállapítása, ugyanakkor jelentősége lehet a jelölt későbbi magatartásának is.

4. *Az időmúlás vizsgálata*

Összhangban a Kérdőív tartalmával, az MNB elsődlegesen a kérelem benyújtását megelőző 10 éven belül bekövetkezett eseményeket értékeli. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ennél régebbi, a Jó Üzleti Hírnév megítélését egyébként befolyásoló körülményeket az MNB ne vizsgálhatná.

A jelölt múltbeli cselekményeinek értékelésénél mindazonáltal lényeges szempont, hogy az adott cselekmény az MNB előtt folyó eljáráshoz képest mikor történt. Amennyiben valamely jogsértés elkövetése óta hosszabb idő telt el és ez alatt a jelölt megfelelő, jogkövető magatartást tanúsított, akkor az ilyen cselekmény kisebb valószínűséggel hathat hátrányosan a jelölt Jó Üzleti Hírnevére.

5. *Mentesítés*

Ha a jelölttel szemben bűncselekmény elkövetése miatt jogerős ítéletet hoztak, a Jó Üzleti Hírnév vizsgálata során az MNB a büntetőjogi szankció alóli mentesítés időpontját is figyelembe veszi.

A Jó Üzleti Hírnév intézménye esetében a jogalkotó nem szabályozta a mentesítés szabályait és a Jó Üzleti Hírnév jelölt általi bizonyításának hiányát megállapító felügyeleti határozatok sem tartalmaznak döntést arra vonatkozóan, hogy annak következményei alól mikor mentesülhet a jelölt, azaz meddig nem tölthet be felügyelt intézménynél vagy bizalmi vagyongazdálkodó vállalkozásnál vezetői vagy tulajdonosi pozíciót. E körben az MNB az eset összes körülményének vizsgálatával, mérlegelésével akkor határoz, amikor az érintett személlyel kapcsolatban legközelebb döntési helyzetbe kerül.

VI. **Jogesetek**

E pontban röviden ismertetésre kerül néhány olyan jogeset, melyekkel az MNB joggyakorlatát alakította e téren az elmúlt években.

1. jogeset

Egy jelölt a Kérdőív kitöltése során elhallgatta, hogy személyét a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (**PSZÁF**) az ágazati törvény rendelkezésének megsértése miatt pénzbírsággal sújtotta, továbbá arról sem nyilatkozott, hogy a tulajdonát képező és ügyvezetése alatt álló másik gazdasági társaságot a PSZÁF szintén pénzbírsággal szankcionálta. Mindkét esetre a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül került sor.

A jelölt a Kérdőívben nemleges választ adott arra a kérdésre, hogy személyét érintő marasztaló hatósági döntés született volna az elmúlt 5 évben. Majd az eljárás későbbi szakaszában egy teljes bizonyító erejű magánokiratban akként nyilatkozott, hogy a Kérdőívben megadott adatokban változás nem történt. Ezzel pedig újfent megerősítette azon állítását, hogy vele szemben az elmúlt 5 évben marasztalást tartalmazó bírósági vagy hatósági döntés nem született.

Az MNB tudomására jutottak a jelölttel kapcsolatban további negatív információk is olyan felügyelt intézmények működéséhez kapcsolódóan, melyek működési engedélyét a PSZÁF nem prudens működésük okán visszavonta és felszámolásukat kezdeményezte.

Mindemellett az MNB rendelkezésére álltak a rendőrség tájékoztató levelei, miszerint a jelölttel szemben feljelentés

alapján büntetőeljárás indult megalapozott gyanú miatt. Továbbá a cégnyilvántartás adatai szerint az adott személy számos vállalkozása felszámolás vagy végelszámolás során szűnt meg.

Az MNB mindezen információkat mérlegelve megállapította, hogy a kérelmező felügyelt intézmény nem tudta kellően bizonyítani, hogy a jelölt Jó Üzleti Hírnévvel rendelkezik, ami végső soron veszélyezteti a kérelmező felügyelt intézmény megalapozott és megbízható vezetését.

2. jogeset

Egy harmadik országbeli gazdasági társaság egy magyar felügyelt intézményben minősített befolyásszerzés engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. A kérelmet az MNB felhívására tették meg, miután az MNB tudomást szerzett a részesedésszerzés megtörténtéről.

A kérelmező és vezető tisztségviselői a Kérdőívben nem nyilatkoztak a kérelmezővel szemben az elmúlt 10 évben, a vezető tisztségviselőjével szemben pedig az elmúlt 5 évben a gazdasági tevékenységével kapcsolatos valamennyi marasztalást tartalmazó bírósági, hatósági határozatról. Emellett arról sem tájékoztatták az MNB-t, hogy a vezető tisztségviselővel kapcsolatban van vagy volt-e folyamatban büntetőeljárás. Az MNB felhívására a hiánypótlás keretében benyújtott Kérdőívben a kérelmező akként nyilatkozott, hogy nem volt ilyen határozat, illetve büntetőeljárás az adott személyekkel szemben. A kérelmező gazdasági társaság vezető tisztségviselője és egyik tulajdonosa egy EGT- állambeli állampolgár volt, ezért az MNB az illetékes társhatóságot megkereste az adott személy Jó Üzleti Hírnévével szemben. A külföldi társhatóság tájékoztatta az MNB-t, hogy jogosulatlan pénzügyi tevékenység végzése tárgyában figyelmeztetést tett közzé a kérelmező gazdasági társasággal szemben, miszerint e tevékenység végzésére nem jogosult és az MNB megkeresésére adott válaszában kijelentette, hogy a kérelmező és egyik tulajdonosa az adott országban nem rendelkezik Jó Üzleti Hírnévvel. Továbbá a tulajdonossal szemben büntetőeljárás van folyamatban jogosulatlan pénzügyi tevékenység végzése miatt.

További hiányszóként merült fel az engedélyezés során benyújtott iratokkal kapcsolatban, hogy a kérelmező tulajdonosa nem mutatta be teljes körűen az irányítása alatt álló és tulajdonában lévő gazdasági társaságokat sem, melyek közül az egyiket a megkeresett társhatóság piacfelügyeleti szankciós határozatában is nevesített és elmarasztalt.

Az MNB a rendelkezésére álló információk alapján határozatában megállapította, hogy a kérelmezőnek nem sikerült igazolnia Jó Üzleti Hírnévével. Az MNB kiemelt figyelmet fordított a külföldi társhatóságtól kapott információkra, és arra a körülményre, hogy az engedélyezési eljárás során ezeket a kérelmező megpróbálta eltitkolni.

3. jogeset

Egy felügyelt intézmény több vezető állású személy megválasztását (egyes személyek vonatkozásában újraválasztását) kérelmezte. A jelölt már korábban is a felügyelt intézménynél a felügyelőbizottság (FB) tagjaként tevékenykedett és újraválasztását kérték engedélyezni.

A kérelmező az MNB felhívására nyújtotta be a jelölt vonatkozásában kitöltött Kérdőívet, valamint a hatósági erkölcsi bizonyítvány eredeti példányát.

A felügyelt intézmény, illetve az FB működésében az MNB korábban több hiányszógot tapasztalt. Az MNB döntésében figyelembe vette a jelölt részvételével működő FB korábbi, nem megfelelő, nem prudens tevékenységét is, amely egyebek mellett arra vezetett, hogy több esetben a felügyeleti hatóság beavatkozása, felhívása volt szükséges az egyes jogsértő cselekmények orvoslásához, illetve működési kockázatok mérsékléséhez. A jelölt, mint testületi tag magatartása szükségszerűen közrehatott az FB tevékenységével kapcsolatos hiányszókat, mulasztásokat, prudenciális kockázatok bekövetkezésében, és így nem volt alkalmasnak tekinthető arra, hogy az intézmény irányításában vezető állású személyként részt vegyen.

Mindezek alapján az MNB határozatában megállapította, hogy a jelölt esetében a Jó Üzleti Hírnév bizonyítása sikertelen volt, valamint elutasította az újraválasztásának engedélyezésére irányuló kérelmet.

4. jogeset

Egy felügyelt intézmény kérelmet terjesztett elő a jelölt megválasztásának engedélyezése iránt. A jelölttel szemben a PSZÁF korábban jelentős mértékű pénzbírságot szabott ki súlyos, jogellenes cselekmény elkövetése miatt. A határozat ellen bírósági felülvizsgálatra is sor került, és a Legfelsőbb Bíróság ítéletével hatályában fenntartotta a felügyeleti határozatot.

A felügyelt intézmény hiánypótlásra adott válaszában fenntartotta álláspontját, mely szerint a jelölt rendelkezik Jó Üzleti Hírnévvel. Álláspontja szerint a Jó Üzleti Hírnév esetleges sérülése nem állandó, hanem helyreállítható kategória, továbbá előadta, hogy az elmarasztaló határozatot 9 éve hozta a PSZÁF, miközben a Kérdőívben – az eljárás idején – az elmúlt 5 évben hozott marasztaló döntésekre kérdeztek rá.

Az MNB döntése kialakítása során elsősorban azt a tényt értékelte, hogy a jelölt személyével szemben a PSZÁF korábban súlyos jogsértés miatt jelentős mértékű pénzbírságot szabott ki. Különös jelentősége volt annak is, hogy a jelölt a jogellenes magatartás elkövetése során felhasználta az adott szektorban szerzett szaktudását és tapasztalatát, visszaélt vezetői pozíciójával. A Kérdőívben szereplő kérdésekben rögzített időtartamok pedig nem jelentik azt, hogy az MNB nem értékelhetné a korábbi, akár öt évnél régebben hozott marasztalást tartalmazó határozatot is a Jó Üzleti Hírnév vizsgálata körében, ugyanis nincsen olyan jogszabályi korlát, amely 5 évben határozná meg ezt az időszakot.

A fentiek alapján a jelölt megválasztásának engedélyezésére irányuló kérelmet az MNB elutasította, mivel a jelölt esetében a Jó Üzleti Hírnév feltételének fennállását nem sikerült igazolni.

5. jogeset

Az MNB egy vezető állású személy Jó Üzleti Hírnevének vizsgálata során internetes keresés közben olyan információra bukkant, mely szerint a vezető állású személyt egy gazdasági társaság egykori vezérigazgató-helyetteseként nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntett elkövetésének alapos gyanúja miatt gyanúsítottként került kihallgatásra.

Az MNB az információ alapján megkereste az illetékes nyomozóhatóságot, hogy további információkat szerezzen az adott ügyről. A nyomozóhatóság tájékoztatása szerint az adott személy gyanúsítottként került kihallgatásra és vele szemben a nyomozás vádemelési javaslattal került befejezésre.

Az illetékes bíróság azonban az MNB megkeresésére azt a tájékoztatást adta, hogy a megkeresésben hivatkozott büntetőügyben a szóban forgó vezető állású személy sem terheltként, sem tanúként nem szerepel.

Az MNB a Jó Üzleti Hírnév igazolásának sikertelenségét ezen információk ismeretében nem állapította meg, a jelölt személye kapcsán nem igazolódott be a felmerült kockázati tényező.

6. jogeset

Egy felügyelt intézmény kérelmet terjesztett elő a jelölt vezető állású személy megválasztásának engedélyezése iránt. A jelölt korábban egy másik felügyelt intézmény operatív vezető állású személye volt, amely intézménnyel szemben az MNB több alkalommal intézkedéseket alkalmazott és bírságot szabott ki az adatszolgáltatási kötelezettség késedelmes teljesítése, majd elmulasztása miatt. Ezt követően az MNB visszavonta az érintett intézmény engedélyét és kezdeményezte a felszámolását. Az eljárás során a jelölt igazolta, hogy – az MNB rendelkezésére álló adatokkal szemben – az engedélyvisszavonással érintett intézménynél az MNB által alkalmazott intézkedésekre okot adó cselekmények előtt megszűnt a vezetői tisztsége. Előbbiek alapján az MNB megállapította, hogy a jelölt már nem töltött be vezetői tisztséget az intézménynél a vizsgált felügyeleti intézkedésekkel érintett időszakban, az adatszolgáltatás késedelmes teljesítéséért, elmulasztásáért és az intézmény engedélynek visszavonásáért a jelölt nem tehető felelőssé, így a megválasztására vonatkozó engedélyt megadta.

7. jogeset

Egy felügyelt intézmény kérelmet terjesztett elő a jelölt vezető állású személlyé megválasztásának engedélyezése iránt. A jelölt korábban egy másik felügyelt intézmény igazgatósági tagja volt abban az időszakban, amikor az intézmény pénzügyi helyzete jelentősen megromlott és az MNB beavatkozása sem volt elégséges az intézmény működési kockázatainak mérsékléséhez, amely végül az intézmény fizetéképtelenségéhez, illetve felszámolásához vezetett. A jelölt az MNB felhívására úgy nyilatkozott, hogy igazgatósági tagjaként feladata az intézmény jogi tevékenységével kapcsolatos ügyek peres és peren kívüli ellátása volt, az intézmény pénzügyi helyzetéről kizárólag a könyvvizsgálói jelentésekből, a nemzetközi audit rendszerből kapott információkból értesült. Az intézmény pénzügyi helyzetében beállt negatív változások miatt a bíróság – egyedüli elkövetőként – az intézmény igazgatóságának egyik tagját ítélte el jogerősen. Nyilatkozatban kitért arra is, hogy őt sem a rendőrségi, sem a bírósági eljárásokban még csak tanúként sem hallgatták meg, illetve, hogy ő személy szerint és ügyvédi irodáján keresztül is károsultja volt az elkövetett bűncselekményeknek.

Az MNB a Jó Üzleti Hírnév vizsgálata során megállapította, hogy a jelölt, mint testületi tag, az intézménynél jelentkező kockázatok felépülésének idején közreműködött az intézmény irányításában, részt vett az igazgatósági döntések meghozatalában, így nem lehet alapos azon hivatkozása, hogy az intézmény működéséről, pénzügyi helyzetének

romlásáról ne lett volna tudomása és így az ágazati szabályozás alapján ne tartozna felelősséggel a prudenciális kockázatok kialakulásáért illetve azok következményeiért. Másrészt a büntetőjogi felelősség teljes hiánya nem jelenti azt, hogy a jelölt Jó Üzleti Hírnevét az intézménynél történtek ne befolyásolhatnák hátrányosan. Továbbá az MNB a jelölt hátrányára értékelte, hogy Jó Üzleti Hírnev értékelésére szolgáló kérdőívben a jelölt nem mutatta be az intézménynél betöltött szerepét és hogy az engedélykérelem benyújtásának idején már egy éven keresztül az MNB engedélye nélkül töltötte be a kérelmező felügyelt intézménynél a vezető állású személyi tisztséget.

Az MNB a fenti okokra tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy a jelölt Jó Üzleti Hírnevének megléte nem kellően alátámasztott, ezért a kérelmet elutasította.

VII. Összefoglalás

A Jó Üzleti Hírnev igazolásának követelménye a vezetőkre és a befolyásoló részesedéssel/minősített befolyással rendelkező személyekre vonatkozik. Mivel a Jó Üzleti Hírnev intézményének részletes, egzakt jogi definícióját a jogszabályok nem tartalmazzák, jelen tájékoztatóban az MNB össze kívánta foglalni mindazokat a legfontosabb szempontokat, melyek a Jó Üzleti Hírnev értékelésének folyamatában relevánsak lehetnek.

Ezek a szempontok példálózó jellegűek, azok köre idővel és tényállástól függően változhat. Az MNB bármilyen rendelkezésére álló információt megvizsgál és értékeli aszerint, hogy befolyással lehet-e a jelölt reputációjára. Ez azt is jelenti, hogy önmagában egy ilyen információ nem alapozza meg feltétlenül a Jó Üzleti Hírnev igazolásának sikertelenségét, az mindig az adott eset valamennyi körülményének egyedi és együttes mérlegelésén alapul.

Utolsó módosítás: 2024. június